

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie sprawozdania dotyczącego polityki konkurencji za rok 2006

COM(2007) 358 wersja ostateczna

(2008/C 162/05)

Dnia 25 czerwca 2007 r. Komisja Europejska, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

sprawozdania dotyczącego polityki konkurencji za rok 2006

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 31 stycznia 2008 r. r. Sprawozdawcą był Franco CHIRIACO.

Na 442. sesji plenarnej w dniach 13–14 lutego 2008 r. (posiedzenie z dnia 13 lutego 2008 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 141 do 3 — 5 osób wstrzymało się od głosu — przyjęła następującą opinię:

1. Wstęp

1.1 Sprawozdanie dotyczące polityki konkurencji za rok 2006 przedstawia zmiany, jakie zaszły w wewnętrznej organizacji tego sektora i w metodach pracy Komisji oraz opisuje sposób, w jaki Komisja zapewnia spójność struktury zarządzania w dziedzinie gospodarki na szczeblu europejskim, dążąc jednocześnie do osiągnięcia celów strategii lizbońskiej.

2. Instrumenty

2.1 Przepisy antymonopolowe ⁽¹⁾ — art. 81 i 82 TWE ⁽²⁾

2.1.1 Grzywna jest dla Komisji głównym elementem pozwalającym na zapobieganie naruszaniu przez przedsiębiorstwa zasad konkurencji.

Przyjęto nowe progi dla **zwalniania z grzywien i zmniejszania grzywien** w sprawach kartelowych. Zgodnie z nowymi wytycznymi w sprawie metody ustalania grzywny, oblicza się ją w oparciu o procent rocznej sprzedaży produktu, którego dotyczy naruszenie (do 30 %) i mnoży się tę kwotę przez liczbę lat, w których dane przedsiębiorstwo uczestniczyło w naruszeniu (z możliwością zwiększenia wysokości grzywny maksymalnie o 100 % w przypadku recydywy).

2.1.2 Celem zwiększenia skuteczności metod kontrolnych przyjęta została **zielona księga w sprawie roszczeń o odszkodowanie za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję i nadużywanie pozycji dominującej**, o których mowa w art. 81 i 82 TWE. Jej treść była przedmiotem wielu dyskusji w Europie. Poszczególne kraje przedstawiły ponad 150 opinii zgłoszonych przez rządy, krajowe organa ochrony konkurencji, przedstawicieli przemysłu, organizacje konsumenckie, prawników i przedstawicieli środowiska akademickiego.

⁽¹⁾ Poniższe decyzje Komisji zostały zaskarżone do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. Jak dotąd w sprawach tych nie wydano żadnych ostatecznych postanowień, z wyjątkiem sprawy De Beers, w której Trybunał unieważnił decyzję Komisji: sprawa COMP/38.638 *Kauczuk*, decyzja Komisji z 29.11.2006; sprawa COMP/39.234 *Dopłaty do stopu* (ponowne przyjęcie) decyzja Komisji z 20.12.2006; sprawa COMP/38.907 *Belki stalowe* (ponowne przyjęcie) decyzja Komisji z 8.11.2006; sprawa COMP/38.121 *Armatura*, decyzja Komisji z 20.9.2006; sprawa COMP/38.456 *Bitum Holandia*, decyzja Komisji z 13.9.2006; sprawa COMP/38.645 *Metakrylany*, decyzja Komisji z 31.5.2006; sprawa COMP/38.620 *Nadtlenek wodoru i nadtlonoboran*, decyzja Komisji z 3.5.2006; sprawa COMP/38.113 *Prokent/Tomra*; sprawa COMP/38.348 *Repsol CCP*, decyzja Komisji z 12.4.2006; sprawa COMP/38.381 *De Beers*, decyzja Komisji z 22.2.2006.

⁽²⁾ Dz.U. C 321 z 29.12.2006

EKES, w swej opinii w sprawie zielonej księgi ⁽³⁾, po szeroko zakrojonej dyskusji, z zadowoleniem przyjął inicjatywę Komisji.

2.1.3 Jeśli chodzi o wykrywanie **karteli**, Komisja przyjęła **siedem decyzji ostatecznych**, na mocy których nałożyła na 41 przedsiębiorstw grzywny w łącznej wysokości 1846 mln EUR (w 2005 r. były to 33 przedsiębiorstwa, a łączna suma grzywien wyniosła 683 mln EUR).

2.2 Kontrola połączeń ⁽⁴⁾

2.2.1 Po przeprowadzeniu publicznych konsultacji Komisja opracowała poprawione **wytyczne dotyczące zagadnień jurysdykcji** ⁽⁵⁾, pojawiających się w wypadku kontroli łączenia przedsiębiorstw w związku z rozporządzeniem w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw ⁽⁶⁾.

Nowy komunikat, którego przyjęcie początkowo przewidywano na rok 2007, zastąpi poprzednie komunikaty w tej dziedzinie.

2.2.2 Zastosowanie omawianych zasad spowodowało, że w 2006 r. zgłoszono Komisji 356 połączeń. Ogółem, Komisja przyjęła w sumie 352 decyzje ostateczne, w tym 207 w ramach procedury uproszczonej.

2.3 Kontrola pomocy państwa

2.3.1 W przyjętym **rozporządzeniu o wyłączeniu grupowym** ⁽⁷⁾ Komisja uprościła zasady zatwierdzania **pomocy regionalnej**, a także przyjęła nowe zasady ramowe **pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (B+R +I)** ⁽⁸⁾, zasady **pomocy bezpośredniej na rzecz inwestycji w małych i średnich przedsiębiorstwach** — upraszczając dostęp MŚP do kapitału ⁽⁹⁾ — oraz **pomocy na rzecz ochrony środowiska**.

⁽³⁾ INT/306Opinia EKES-u dostępna pod adresem: http://eescopinions.eesc.europa.eu/EESCopinionDocument.aspx?identifier=ces\int\int306\ces1349-2006_ac.doc&language=PL

⁽⁴⁾ Tylko następująca decyzja Komisji została zaskarżona przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich: sprawa COMP/M.3796 *Omya/J. M. Huber PCC*.

⁽⁵⁾ Dostępne pod adresem: http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/legislation/jn_fr.pdf

⁽⁶⁾ Rozporządzenie (WE) nr 139/2004

⁽⁷⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1628/2006

⁽⁸⁾ Dz.U. C 323 z 30.12.2006, s. 1

⁽⁹⁾ Dz.U. C 194 z 18.8.2006, s. 2

Komisja przyjęła również **nowe rozporządzenie de minimis** ⁽¹⁰⁾, na podstawie którego nie będą uznawane za pomoc państwa dotacje w wysokości do 200 000 EUR ⁽¹¹⁾ przyznane w okresie trzech kolejnych lat budżetowych.

2.3.2 W ramach stosowania omawianych zasad, w 2006 r. Komisja rozpatrzyła 921 nowych spraw dotyczących pomocy państwa (36 % więcej niż w 2005 r.). Komisja podjęła 710 decyzji ostatecznych. W większości przypadków zatwierdziła zgłoszone środki bez przeprowadzania formalnego dochodzenia, stwierdzając w 91 % decyzji ich zgodność z zasadami wolnej konkurencji.

2.3.3 Komisja oceniła **pomoc szkoleniową** jako użyteczną w realizacji wspólnego interesu europejskiego, natomiast surowo oceniła **pomoc na ratowanie i restrukturyzację** przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, uznając ją za uprawnioną tylko w ściśle określonych warunkach ⁽¹²⁾.

3. Rozwój sektorowy

3.1 Energia

3.1.1 W **raporcie końcowym w sprawie energii**, przyjętym przez Komisję 10 stycznia 2007 r. ⁽¹³⁾ przedstawiono sytuację w Europie, gdzie hurtowe ceny gazu i energii elektrycznej ciągle rosną, a możliwości wyboru dla konsumentów są ograniczone ze względu na bariery utrudniające wejście na rynek produktów energetycznych.

3.1.2 Komisja wszczęła kilka **postępowań wyjaśniających w zakresie praktyk monopolistycznych** dotyczących przepustowości sieci i pojemności składowej, długoterminowych rezerwacji pojemności, podziałów rynku oraz zawierania umów długoterminowych pomiędzy dostawcami hurtowymi/detalicznymi a dalszymi konsumentami.

3.1.3 Komisja podjęła wiele działań i odpowiednich decyzji dotyczących **połączeń przedsiębiorstw** w sektorze energii. Sprawami najbardziej istotnymi były sprawy *DONG/Elsam/Energi E2* ⁽¹⁴⁾ oraz *Gaz de France/Suez* ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1998/2006

⁽¹¹⁾ Kwota ta uległa podwojeniu w porównaniu z poprzednim rozporządzeniem (patrz rozporządzenie WE nr 69/2001, Dz.U. L 10 z 13.1.2001, s. 30).

⁽¹²⁾ Zob. sprawa Northern Rock (IP/07/1859). Komisja uznała, że przekazanie środków płynnych wraz z odpowiednimi gwarancjami bankowymi i oprocentowaniem, jakiego dokonał Bank Angielski 14 września 2007 r., nie stanowi pomocy państwa. Natomiast pomoc państwa stanowią gwarancje udzielone przez Skarb Państwa 17 września na depozyty, jak również środki przyznane 9 października, które umożliwiły Northern Rock dysponowanie gotówką i dodatkowymi gwarancjami zabezpieczonymi przez Skarb Państwa. Na środki takie może zostać wydane zezwolenie jako na środki służące ratowaniu i restrukturyzacji w myśl wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw. W myśl tych wytycznych ten rodzaj pomocy powinien zostać udzielony w formie pożyczki lub gwarancji na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, pomimo że istnieją dla sektora bankowego pewne wyjątki, obwarowane zasadami ostrożnościowymi, które zastosowano w tym konkretnym przypadku. Na podstawie tychże wytycznych władze brytyjskie zobowiązały się do przedłożenia Komisji do 17 marca 2008 r. planu restrukturyzacji Northern Rock, który wykracza poza zwykłe doraźne środki zaradcze. To, czy plan ten będzie stanowił pomoc państwa, zostanie ustalone na podstawie samego charakteru planu i reguł dotyczących pomocy państwa na restrukturyzację.

⁽¹³⁾ COM(2006) 851 wersja ostateczna

⁽¹⁴⁾ Decyzja Komisji w sprawie COMP/M.3868 DONG/Elsam/Energi E2 z 14.3.2006

⁽¹⁵⁾ Decyzja Komisji w sprawie COMP/M.4180 Gaz de France/Suez z 14.11.2006

3.1.4 **Kontrola pomocy państwowej** pozwoliła stwierdzić, że państwowi operatorzy sieci energetycznych na Węgrzech i w Polsce zawarli z producentami energii umowy, które wykluczyły część energetycznego rynku hurtowego. We Włoszech preferencyjne taryfy energii dla niektórych przedsiębiorstw zmniejszyły konkurencję. Istotna jest również decyzja dotycząca pomocy państwa w zakresie energii odnawialnej służąca zapewnieniu, że finansowaniem publicznym objęto wyłącznie wyjątkowe wypadki bez faworyzowania przedsiębiorstw lub działań wykraczających poza przepisowe ramy.

3.2 Usługi finansowe

3.2.1 Komisja przeprowadziła w 2005 r. **dochodzenie dotyczące sektora bankowości detalicznej** ⁽¹⁶⁾, szczególnie pod względem konkurencji transgranicznej. Sprawozdanie końcowe zostało opublikowane 31 stycznia 2007 r. Do najważniejszych problemów zaliczono bariery utrudniające wejście na rynek, rozdrobnienie rynku oraz wysoki stopień koncentracji podmiotów wydających i nabywających karty płatnicze.

3.2.2 Dnia 24 stycznia 2007 r. Komisja opublikowała sprawozdanie okresowe z szeroko zakrojonego **dochodzenia sektorowego dotyczącego działalności ubezpieczeniowej dla firm**.

3.2.3 Ponadto Komisja zatwierdziła dużą liczbę **koncentracji** w sektorze usług finansowych, jak np. w wypadku przedsiębiorstwa *Talanx Aktiengesellschaft* ⁽¹⁷⁾.

3.2.4 Dzięki kontroli pomocy państwa Komisja mogła także zagwarantować jednakowe warunki konkurencji w sektorze usług finansowych, zwłaszcza w odniesieniu do nowych podmiotów i banków zagranicznych. Zlikwidowano również luksemburski system ukrytej dotacji dla holdingów.

3.3 Łączność elektroniczna

3.3.1 Znaczna większość dostawców usług w zakresie łączności elektronicznej prowadzi działalność zgodnie z unijnymi ramami regulacyjnymi dotyczącymi sieci i usług łączności elektronicznej. W wypadku **osiemnastu hurtowych i detalicznych rynków produktów i usług Komisja wydała zalecenie przyjęcia przez krajowe organy regulacyjne regulacji ex ante** ⁽¹⁸⁾. **Rynki dostępu szerokopasmowego** stanowią interesujący przykład jednoczesnego stosowania regulacji *ex ante* odnoszącej się do konkretnego sektora oraz prawa konkurencji *ex post*.

3.4 Technologie informatyczne

3.4.1 Komisja kontynuowała działania na rzecz niezakłóconej konkurencji w sektorze technologii informatycznych, który odznacza się konwergencją cyfrową i coraz większym znaczeniem interoperacyjności.

⁽¹⁶⁾ Decyzja Komisji z 13.6.2005 (Dz.U. C 144 z 14.6.2005, s. 13)

⁽¹⁷⁾ Decyzja Komisji w sprawie COMP/M.4055 Talanx/Gerling z 5.4.2006.

⁽¹⁸⁾ Zalecenie Komisji z dnia 11 lutego 2003 r. w sprawie właściwych rynków produktowych i usług sektora łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.U. L 114, z 8.5.2003, s. 45). Komisja przyjęła nowe zalecenie z dnia 17 grudnia 2007 r. (Dz.U. L 344 z 28.12.2007, s. 65), które w tym kontekście odnosi się tylko do 8 rynków.

W tym kontekście znaczącym przykładem jest sprawa przedsiębiorstwa *Microsoft*, na które nałożona została kara za niedostępnienie Komisji w odpowiednim czasie wymaganych informacji. Odwołanie *Microsoftu* od decyzji Komisji⁽¹⁹⁾ zostało odrzucone przez Sąd Pierwszej Instancji wyrokiem z 17 września 2007 r.⁽²⁰⁾

3.4.2 W zakresie kontroli **połączeń** Komisja zatwierdziła planowane połączenie spółek *Nokia* i przedsiębiorstwa *Siemens AG* produkującego urządzenia sieciowe oraz planowane połączenie spółek *Alcatel* i *Lucent Technologies* uznając, że nie powoduje to zmniejszenia konkurencyjności rynku dostarczania optycznych urządzeń sieciowych i rozwiązań w dziedzinie dostępu szerokopasmowego.

3.5 Media

3.5.1 Celem polityki konkurencji w sektorze mediów jest zapewnienie jednakowych warunków konkurencji zarówno pomiędzy różnymi operatorami komercyjnymi, jak też pomiędzy operatorami komercyjnymi i tymi finansowanymi ze środków publicznych.

3.5.2 W zakresie **nadawania cyfrowego** Komisja wszczęła postępowanie przeciwko Włochom. Ma ono wyjaśnić, czy przepisy dotyczące przejścia na nadawanie cyfrowe nakładają ograniczenia na nadawców i zapewniają przewagę konkurencyjną działającym obecnie nadawcom analogowym, co stanowiłoby naruszenie dyrektywy w sprawie konkurencji.

3.5.3 Ponadto Komisja wielokrotnie interweniowała, aby zagwarantować odpowiednie funkcjonowanie konkurencji w zakresie **programów o najwyższej oglądalności**, dokonała oceny środków pomocy państwa na rzecz **produkcji filmowej i innych dzieł audiowizualnych** oraz w zakresie **zarządzania prawami autorskimi**.

3.6 Transport

3.6.1 Główne problemy wynikają z chronionych krajowych rynków transportu drogowego, niskiego stopnia interoperacyjności transportu kolejowego oraz braku przejrzystych zasad dostępu do usług portowych.

3.6.2 W zakresie transportu drogowego Komisja nadal zatwierdzała przyznawanie pomocy państwa na rzecz promowania czystszych technologii, a także na zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych.

3.6.3 W dziedzinie **transportu kolejowego** istotna była decyzja Komisji o pomocy państwa na rzecz infrastruktury kolejowej, uznanej za działanie wchodzące w zakres kompetencji administracji publicznej i nieutożsamianej z pomocą państwa⁽²¹⁾.

3.6.4 W sektorze usług transportu morskiego Komisja postanowiła opracować wytyczne dotyczące stosowania prawa konkurencji, które umożliwią płynne przejście do systemu w pełni konkurencyjnego. W odniesieniu do pomocy państwa Komisja położyła szczególny nacisk na wycofywanie wszelkich klauzul narodowościowych, zwalniających właścicieli statków z obowiązku uiszczania składek na zabezpieczenie społeczne pracowników morza.

3.6.5 W zakresie **transportu lotniczego** Komisja przyjęła rozporządzenie 1459/2006, na mocy którego od dnia 1

stycznia 2007 r. zniesiono wyłączenie od zakazu zawartego w art. 81 ust. 1 TWE — wyłączenie to dotyczyło konferencji taryfowych IATA (Zrzeszenia Międzynarodowego Transportu Lotniczego) w sprawie taryf pasażerskich obowiązujących dla tras na obszarze UE. Zniesiono także wyłączenia dotyczące wyznaczenia czasu na start i lądowanie oraz rozkładu lotów.

3.7 Usługi pocztowe

3.7.1 Ze względu na istotne przemiany na rynku usług pocztowych polityka Komisji opierała się z jednej strony na stopniowej redukcji usług, które objęte są prawem monopolu przysługującym operatorom świadczącym usługi powszechne, a z drugiej strony na utrzymaniu konkurencji w zliberalizowanych sektorach rynku pocztowego, tak aby uniknąć zjawiska faktycznego monopolu.

3.7.2 Istotne jest uznanie przez Komisję, iż rekompensata za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym była zgodna z zasadami pomocy państwa wyłącznie w przypadkach, gdy kwota rekompensaty nie przekraczała kosztów zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych i pod warunkiem wypełnienia pozostałych zobowiązań.

Komisja zbadała także, czy operatorom usług pocztowych nie przysługiwały inne korzyści i m.in. zaleciła Francji⁽²²⁾ uchylenie z końcem 2008 r. nieograniczonej gwarancji państwa, która przysługuje poczcie francuskiej jako instytucji publicznej.

4. Europejska Sieć Konkurencji i sądy krajowe

4.1 Rok 2006 był istotny ze względu na konsolidację poprawy systemu ustanowionego rozporządzeniem (WE) nr 1/2003 i na wzmocnienie współpracy z jednej strony między członkami Europejskiej Sieci Konkurencji (ESK), tj. między krajowymi organami ochrony konkurencji państw członkowskich UE a Komisją, z drugiej strony zaś między sądami krajowymi a Komisją.

4.2 Podstawą współpracy członków ESK są dwa główne zobowiązania ciążące na krajowych organach ochrony konkurencji, mianowicie obowiązek informowania Komisji o rozpoczęciu postępowania oraz przekazywania informacji przed podjęciem ostatecznej decyzji w danej sprawie. Komisja otrzymała informacje dotyczące 150 postępowań rozpoczętych przez krajowe organa ochrony konkurencji; w 125 sprawach Komisja zajęła stanowisko lub udzieliła tym organom wskazówek.

4.3 Znaczenie współpracy w ramach ESK przejawiało się m. in. zorganizowaniem spotkania Dyrektora Generalnego ds. Konkurencji z szefami wszystkich krajowych organów ochrony konkurencji, podczas którego zatwierdzono modelowy program obniżania grzywnien ESK. Komisja i organa krajowe spotykały się ponadto, by obradować nad kwestiami ogólnymi w zakresie przepisów antymonopolowych, postępowań sektorowych oraz poszczególnych sektorów.

4.4 Stosowanie reguł konkurencji UE przez sądy krajowe w UE

4.4.1 Art. 15 ust. 1 rozporządzenia 1/2003 stwarza sędziom krajowym możliwość zwrócenia się do Komisji o przekazanie opinii lub informacji będących w jej posiadaniu. Ponadto ten sam artykuł stanowi, że państwa członkowskie przekazują Komisji kopie wszelkich wyroków wydanych przez sądy krajowe.

⁽¹⁹⁾ Tekst decyzji jest dostępny pod adresem: http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/37792/art24_2_decision.pdf

⁽²⁰⁾ Sprawa T-201/04 (Dz.U. C 269 z 10.11.2007, s. 45)

⁽²¹⁾ Sprawa N 478/2004 z 7.6.2006 (Dz.U. C 209 z 31.8.2006)

⁽²²⁾ Sprawa E 15/2005, *Recommandation proposant l'adoption de mesures utiles concernant la garantie illimitée de l'Etat en faveur de La Poste* (zalecenie proponujące przyjęcie odpowiednich środków dotyczących nieograniczonej gwarancji państwa dla poczty) (dotychczas nieopublikowana).

4.4.2 Ustawiczne kształcenie sędziów krajowych ma ogromne znaczenie dla wiedzy o unijnym prawie konkurencji. W związku z tym Komisja co roku współfinansuje projekty szkoleniowe we wszystkich państwach członkowskich.

5. Działania na arenie międzynarodowej

5.1 W okresie poprzedzającym przystąpienie Rumunii i Bułgarii do UE Komisja wspierała w tych państwach wdrażanie zasad konkurencji. Obecnie czyni to samo w Chorwacji i w Turcji.

5.2 Intensywniejsze były **dwustronne kontakty** Komisji z wieloma krajowymi organami ochrony konkurencji, a także współpraca ze Stanami Zjednoczonymi, Kanadą i Japonią. Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji wspomagała również Chiny i Rosję w pracach legislacyjnych związanych z prawem konkurencji.

5.3 W ramach **współpracy wielostronnej** Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji odgrywała istotną rolę w Międzynarodowej Sieci Konkurencji oraz uczestniczyła w pracach Komitetu OECD ds. Konkurencji.

6. Współpraca międzyinstytucjonalna

6.1 Parlament Europejski przygotowuje co roku z własnej inicjatywy raport w sprawie corocznego sprawozdania Komisji dotyczącego polityki konkurencji. Komisarz odpowiedzialny za politykę konkurencji prowadzi regularną wymianę opinii z Radą oraz ze stosownymi komisjami Parlamentu.

6.2 Podkreślić należy wreszcie, że Komisja informuje Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny oraz Komitet Regionów o głównych inicjatywach, uczestniczyła w debatach, np. w związku z przyjęciem rocznej opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie corocznego sprawozdania Komisji dotyczącego polityki konkurencji.

7. Wnioski i uwagi

7.1 Związek między polityką konkurencji a polityką gospodarczą na rzecz rozwoju

Polityka konkurencji, przywracając logikę i dynamikę rynku w całych sektorach gospodarki, przyczyniła się w konkretny sposób do stworzenia spójnego jednolitego rynku europejskiego opartego na mniejszej ilości zasad i przepisów.

7.1.1 Polityka konkurencji odgrywa coraz istotniejszą rolę w europejskiej polityce gospodarczej. W przeszłości zarówno Komisja ⁽²³⁾, jak i EKES ⁽²⁴⁾ przypominały o konieczności wdrożenia nowych instrumentów polityki gospodarczej, tak aby uzyskać zbieżność polityki konkurencji z polityką przemysłową w dążeniu do osiągnięcia większej spójności gospodarczej i społecznej, ochrony zatrudnienia, także poprzez systemy kontroli pomocy państwa i form delokalizacji, ochrony środowiska, jak również do wspierania szeroko zakrojonych i poważnych programów rozwojowo-badawczych.

Polityka konkurencji jest obecnie ściśle skoordynowana z innymi obszarami polityki, jak np. rynek wewnętrzny czy polityka

konsumencka, tak aby poprawić funkcjonowanie rynków z korzyścią dla konsumentów i konkurencyjności europejskiej.

7.1.2 Na podstawie zaktualizowanych danych dotyczących siedmiu największych państw członkowskich UE Komisja przewidywała w 2007 r. wzrost gospodarczy rzędu 2,8 % dla UE i 2,5 % dla strefy euro ⁽²⁵⁾. Mimo że prognozy te zweryfikował MFW, obniżając szacunki wzrostu eurolandu z 2,1 % do 1,6 %, EKES jest zdania, że wzrost europejski powinien trwać ze względu na jego solidne podstawy oraz na korzystną sytuację w skali światowej.

7.1.3 Według EKES-u dla UE istotne jest osiągnięcie zrównoważonego wzrostu gospodarczego, stabilności cen, silnie konkurencyjnej rynkowej gospodarki socjalnej skierowanej na kształcenie, pełne zatrudnienie i postęp społeczny oraz wysokiego poziomu ochrony środowiska i poprawy jego jakości.

7.1.4 Na rynku, na którym coraz większe znaczenie ma polityka konkurencji, wskaźniki gospodarcze, społeczne i dotyczące środowiska są podstawowymi czynnikami pozwalającymi na ocenę konkurencyjności nie tylko dla konsumentów, ale przede wszystkim dla przedsiębiorstw.

7.1.5 EKES uważa, że konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw i usług powinna zostać zachowana dzięki systemowi solidnych zasad opartych na właściwym stosowaniu polityki konkurencji w ścisłym związku z polityką handlową.

UE jest obecnie w skali światowej podmiotem najbardziej otwartym na produkty obcego pochodzenia. Zniesienie najbardziej podstawowych barier europejskich dla dumpingu oraz subsydiów spowodowałoby dyskryminację tych, którzy prowadzą w UE produkcję zgodną z zasadami konkurencji i legalnego handlu, z przepisami UE dotyczącymi pomocy państwa.

W związku z tym EKES wzywa Komisję, by z jednej strony przykładła większą wagę do ujawniania przypadków nieuczciwej konkurencji międzynarodowej na forum WTO, a z drugiej strony dążyła do włączenia do handlowych umów dwustronnych klauzuli zobowiązującej partnerów handlowych do przestrzegania przepisów w zakresie konkurencji, w tym w zakresie rzeczywistej kontroli pomocy państwa.

7.2 Kontrola pomocy państwa

7.2.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje strategię Komisji związaną z nowelizacją planu działania w dziedzinie pomocy państwa opartego na celowej pomocy państwa, analizie gospodarczej, skutecznych procedurach i podziale odpowiedzialności między Komisją i państwami członkowskimi. Uważa za właściwy osąd Komisji, by pomoc państwa w zakresie transferu technologii, innowacyjności i perspektywy międzysektorowej związanych z realizacją dużych inwestycji traktować w sposób pozytywny i odmienny od innych rodzajów pomocy.

7.2.2 Analizując przypadki pomocy państwa Komisja powinna uzasadnić szczególne warunki podatkowe stosowane przez poszczególne państwa w odniesieniu do przedsiębiorstw organizowanych na zasadzie wzajemności, jak spółdzielnie oraz do przedsiębiorstw o dużym znaczeniu społecznym.

⁽²³⁾ Nadzorowanie przemian strukturalnych: polityka przemysłowa na rzecz rozszerzonej Europy, COM(2004) 274 wersja ostateczna

⁽²⁴⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie: „Wspieranie przemian strukturalnych: polityka przemysłowa dla rozszerzonej Europy” (COM(2004) 274 wersja ostateczna), Dz.U. C 157 z 28.6.2005

⁽²⁵⁾ Por. IP/07/1295. Więcej informacji na ten temat pod adresem http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2007/interim_forecast_1107_en.pdf

7.3 Banki i rynek finansowy

7.3.1 EKES popiera interwencje Komisji w zakresie kontroli wymiany udziałów i zarządzania produktami finansowymi. W pewnych przypadkach zdarzyło się, że instytucje kredytowe były głównymi akcjonariuszami (porozumienie akcjonariuszy) przedsiębiorstw przemysłowych, co spowodowało, że kredyty udzielone przez banki były wykorzystywane do finansowania zakupu udziałów w kapitale tychże banków.

7.4 Energia

7.4.1 EKES podkreśla, że kwestia energii nie jest tylko kwestią rynkową, ale wiąże się także z zagadnieniem rozwoju, zatrudnienia i środowiska naturalnego. UE stoi obecnie wobec nowej konkurencji w skali światowej⁽²⁶⁾ i wielokrotnie nowa struktura rynku musi mierzyć się z naciskiem różnych sił.

7.4.2 Zdaniem EKES-u, zagadnienie rozdzielania produkcji i dystrybucji (*unbundling*) w sektorze gazu należy podejmować, uwzględniając specyficzne cechy tego sektora⁽²⁷⁾.

7.5 Pluralizm informacyjny i prawo w zakresie konkurencji

7.5.1 W sektorze mediów EKES zaleca rozróżnienie między przepisami mającymi na celu zachowanie pluralizmu informacji a ogólnymi przepisami antymonopolowymi. Komitet podkreśla, że stosowanie przepisów dotyczących konkurencji jest warunkiem koniecznym, ale niewystarczającym dla zagwarantowania pluralizmu.

7.5.2 Nieuwzględnienie tej specyfiki może zaszkodzić skuteczności przepisów dotyczących konkurencji i osłabić zasady pluralizmu.

7.6 Telekomunikacja

7.6.1 EKES uważa, że funkcjonalne rozdzielanie sieci telekomunikacyjnych i utworzenie europejskiej agencji dla tego sektora powinno być rozpatrywane w odpowiedni sposób w porównaniu z innymi sektorami, jako że inwestycje w tym sektorze, który ma olbrzymie znaczenie dla konkurencyjności europejskiej, szczególnie uwzględniając szybkość przemian technologicznych, są niezbędne dla jego konkurencyjnego rozwoju.

7.7 Stosowanie przepisów dotyczących konkurencji i wzmocnienie sądów krajowych w UE

7.7.1 Dla zapewnienia skutecznego stosowania przepisów w zakresie konkurencji konieczne jest prowadzenie ustawicznego szkolenia i stałego doskonalenia sędziów krajowych i wszystkich osób wykonujących zawody prawnicze w dziedzinie przepisów dotyczących konkurencji.

Dlatego też EKES wzywa Komisję do jak najszybszego zapewnienia wytycznych co do stosowania art. 82 TWE, szczególnie w odniesieniu do odstępstw.

7.7.2 EKES pozytywnie ocenia współfinansowanie projektów przewidziane przez Komisję, jednak wobec 15 projektów zatwierdzonych w 2006 r. dla 25 państw członkowskich zauważa, że można i trzeba zrobić więcej w obliczu wyzwań związanych z polityką konkurencji, a także w dziedzinie stosunków między Komisją, przedsiębiorstwami, stowarzyszeniami i konsumentami.

7.7.3 Stosunki między EKES-em a Komisją Europejską zostały niedawno zacieśnione dzięki podpisaniu w trakcie sesji plenarnej w dniach 30 i 31 maja 2007 r.⁽²⁸⁾ załącznika do protokołu o współpracy z listopada 2005 r. Umowa ta stawia EKES w centrum procesu komunikacji dzięki uprzywilejowanej roli, jaką odgrywa on w prowadzeniu dialogu z obywatelami.

7.7.4 EKES wzywa Komisję i Parlament Europejski do prowadzenia współpracy międzyinstytucjonalnej w celu zapewnienia zgodności regulacji krajowych z przepisami europejskimi.

Komitet popiera przyjęcie nowego traktatu — traktatu lizbońskiego — upraszczającego prawne ramy odniesienia i zgodnego z wymogami Unii złożonej z 27 państw członkowskich i pozwalającego jej na osiąganie porozumień co do nowych działań oraz na podejmowanie decyzji niezbędnych do sprostania stojącym przed nią nowym wyzwaniom.

7.7.5 EKES podkreśla, że działania w ramach polityki konkurencji nie powinny stanowić odrębnych celów, ale powinny nadal być częścią „działalności” Komisji Europejskiej w pełnym tego słowa znaczeniu⁽²⁹⁾.

Dla nadania pracom większej przejrzystości EKES zorganizował w swej siedzibie konferencję na temat: „Konferencji międzyrządową 2007: głos zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego w sprawie przyszłości Europy”, która w dniach 27 i 28 września 2007 r. zgromadziła wielu uczestników.

Bruksela, 13 lutego 2008 r.

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Dimitris DIMITRIADIS

⁽²⁶⁾ W szczególności Gazprom i Sonatrach.

⁽²⁷⁾ Neelie Kroes, *More competitive energy markets: building on the findings of the sector inquiry to shape the right policy solution*, Bruksela, 19 września 2007 r.

⁽²⁸⁾ Streszczenie opinii przyjętych na wspomnianej sesji plenarnej znaleźć można pod adresem:

http://www.eesc.europa.eu/activities/press/summaries_plenaries/2007/grf_ces83-2007_d_it.pdf

⁽²⁹⁾ Tekst traktatu lizbońskiego przyjętego w Brukseli 3 grudnia 2007 r. na konferencji przedstawicieli rządów państw członkowskich jest dostępny pod adresem:

<http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00014.it07.pdf>